OGM MATERYAL
ORTAÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI Sınıf-11

KONU DİL BİLGİSİ SORU ÇÖZÜMÜ

CÜMLENİN ÖGELERİ

Bir düşünce, duygu, durum ya da olayı bildirerek anlatan sözcük ya da sözcük grubuna "cümle" denir.
Cümleler, sözcük ya da sözcük gruplarıyla kurulur. Bir cümleyi oluşturmak için çekimli bir fiil ya da ek-fiil almış ad ya da ad soylu sözcüğe ihtiyaç vardır. Cümle, yüklem üzerine kuruludur bu yüzden yüklem cümlenin asıl unsurudur. Özne, nesne ve tümleçler yükleme sorulan sorularla bulunur.

SORULAR

Soru 1

Aşağıdaki sorulardan hangisine verilen cevap diğerlerinden farklı bir öge olur?

A) Kim gelecek az sonra?
B) Hangi okul evinize yakın?
C) Aradan kaç yıl geçti?
D) Senden ne istedi?
E) Şehirlerden hangisi daha güzel?

Cevap: D

Soru 2

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde nesne, açıklayıcısıyla verilmiştir?

A) Ömer Seyfettin, edebiyatımızın köşe taşlarından biri, öykücülüğümüzün güçlü kalemlerindedir.
B) Hasankeyf'e, Batman'ın tarihî ilçesine, turla gezi düzenledik.
C) Yakup Kadri'nin bu eserini, Kiralık Konak'ı, birkaç kez okudum.
D) Çocuklar en sevdikleri kitapları okuyor, birbirlerine sorular soruyorlardı.
E) Edebiyatımızın bu usta edibi Tanpınar, çağdaşı pek çok şairi etkilemiştir.

Cevap: C

Soru 3

Aşağıdakilerden hangisinde birinci dize zarf tümleci görevinde kullanılmıştır?

A) Ömrünün geçtiği sahilden uzaklaştıkça
Dalga kıvrımları ardında büyür tenhalık
B) Bu aşkın sevdasını çekenler bilir
Çeşminden kanlı yaş dökenler bilir
C) Vücudumda üç yüz altmış damarım
Kötü söz elinden bozuldu gitti
D) Baharda hüzün takılmaz saçlara
Mutluluğa gem vurulmaz
E) Yırtıcı kuşların ömürleri az
Bir tek ipte iki cambaz oynamaz

Cevap: A

Soru 4

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bağlaçların yazımıyla ilgili bir yanlışlık vardır?

A) Edebiyatımızın sahnelenen ilk tiyatrosu Vatan yahut Silistre yeniden sahnelenecek.
B) Maçtan yine hüsranla ayrıldık oysa ki ne ümitlerle gitmiştik maça.
C) Bu kadar dil döktünüz toplantıda, kimse de size hak vermedi ne yazık ki.
D) Başarı ile sabrın arasında kopmaz bir bağ olduğunu özellikle belirtmek isterim.
E) Seni anlamadıklarını iddia ediyorsan bil ki sen de birilerini anlamıyorsun.

Cevap: B

Soru 5

Aşağıdaki cümlelerde yay ayraçla belirtilen virgüllerin hangisi gereksiz kullanılmıştır?

A) Hayat (,) sırtında tarihin yükünü taşıyarak ilerler.
B) Doğruluk sonsuzluğun güneşidir (,) nasıl olsa doğar.
C) Kültür; inançlar, bilgiler (,) his ve heyecanlar bütünüdür.
D) Unutmayalım ki (,) başlamak; yola çıkmak, erişmek demektir.
E) Zaman öldürmek için değil (,) hoş vakit geçirmek için okumalıyız.

Cevap: D

Soru 6

Memlekete, insanlığa yararlı birşey (I)
yapabilmek, zamanı iyi kullanmakla mümkün olabilir.
Zamanlarını iyi değerlendiremiyen (II) gençler
günün birinde yaşlandıkları zaman hiçbir şey (III)
yapmamış olmanın acısı ile kıvrana bilirler. (IV)
Boşa geçirdikleri zamanın kendilerine neler kaybettirdiğini anladıklarında ne yazıkki (V)
iş işten geçmiş olur.

Bu parçada geçen numaralanmış sözlerin hangisinin yazımı doğrudur?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

Cevap: C

Soru 7

Eleştiri ustası Anatole France şöyle der ( )( ) Nesnel bir sanat olmadığı gibi ( ) nesnel bir eleştiri de yoktur ( )( )

Bu cümlede yay ayraçla belirtilen yerlere sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

A) (:) (") (,) (.) (")
B) (:) (") (,) (") (.)
C) (,) (:) (.) (.) (.)
D) (;) (,) (!) (.) (…)
E) (,) (-) (,) (-) (.)

Cevap: A

Soru 8

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "-de" ekini alan sözcük dolaylı tümleç görevinde kullanılmamıştır?

A) Profesör konuşmayı bitirince öğrenciler onu ayakta alkışladı.
B) Evin bahçesinde bir çocuk gibi yalnızlığının bestesini çalıyordu.
C) İnsanlar ellerinde bayraklarla yollarda bizi bekliyormuş.
D) Binanın altında çay ocağı mı açılıyor?
E) Başarılı birinin arkasında başarılı başka insanlar vardır.

Cevap: A

Soru 9

Aşağıdakilerden hangisi tek ögeli bir cümledir?

A) Biraz sabretmem ve merak ettiğim hikâyeye saygı göstermem gerekiyor.
B) Durmadan, dinlenmeden olanca gücüyle öttürüyordu düdüğü.
C) Ortasından geçen dere, vadiyi iki ayrı bölgeye ayırıyor.
D) Oturduğunuz yerin karşısında büyük bir sahne var.
E) Ayağında kocaman çizmeleri olan, çekingen ve düşünceli bir çocuktu.

Cevap: E

Soru 10

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sözde özne kullanılmıştır?

A) İnsan ancak sosyal yapının bir parçası olursa mutlu olabilir.
B) Özgüveni olan kişiler, olumlu ve olumsuz yönlerini görürler.
C) Evinizi sevimli bir ortama çevirmek için gayret gösteriniz.
D) Tecrübenizi diğer insanlarla paylaşmaya çalışmalısınız.
E) Evlerde mutlaka güvenli internet tercih edilmelidir.

Cevap: E

